

SKOVEN

Månedsskrift
udgivet af
Dansk Skovforening
Januar 1976

1

NØRRESUNDBY SAVVÆRK

A/S NØRRESUNDBY TØMMERHANDEL
TELF. (08) 17 00 22

Indkøb af nåletræ til bygningstømmer

Nord for Limfjorden:

Skovfoged N. P. Nissen,
»Alfarvad«, tlf. (08) 86 71 30

Syd for Limfjorden:

Skovfoged J. Wisbech,
Kås, tlf. (08) 24 54 32

Vallø Stifts Savvæk

Oparbejdning af BØG

Råtræindkøb, tlf. (03) 66 74 13

**Alle arter
skovplanter**

i prima kvalitet

Forlang venligst tilbud!

Tilsluttet Herkomstkontrollen med skovfrø og -planter.

Geisler-Nielsens Planteskole I/S
8723 Løsning - Telf. 05 - 65 12 11

Paludans Planteskole A/S

Klarskov — 4760 Vordingborg
Telefon (03) 78 20 09

Skovplanter, Læ-, Hæk- og
Hegnsplanter

Tilsluttet Herkomstkontrollen med
skovfrø og -planter

SKOVKONSULENTEN

Skovtilsyn
Skovadministration
Planlægning
Vurdering
Driftsanalyser

Skovrider E. Tolstrup
Hedegrænsen 38, 2600 Glostrup
Tlf. (01) 96 10 69

Kævler af
ASK,
BØG og
EG
købes

A/S Kolds Savværk

Grundlagt 1888
Kerteminde. Telefon (09) 32 15 15

Vi er købere til bøg og ask samt lidt ege- og
elmekævler.

HVALSØ NY SAVVÆRK OG TØMMERHANDEL

4330 Hvalsø

Tlf. (03) 40 81 36

Kristtornplanter

Guldmedalje og ærespræmie 1975.
Udvalgt fra hårdføre modertræer
med høj bærydelse.

Forlang vor pjece om dyrkning af
kristtorn.

Chr. Pedersens planteskole
5400 Bogense - Tlf. (09) 81 13 60

Vore skoverfarne vognmænd udfører
med kranudstyrede lastvogne og laste-
evne 20-25 tons kørsel af:

RÅTRÆ i alle dimensioner
PYNTEGRØNT
TØMMER/TRÆLAST m.v.

i ind- og udland

**RØNNEDE
LAST A/S**

Industrivej 14, 4683 Rønnede
telefon 03 · 71 15 25

Øernes Skovadministration

Kragevig - 4735 Mern

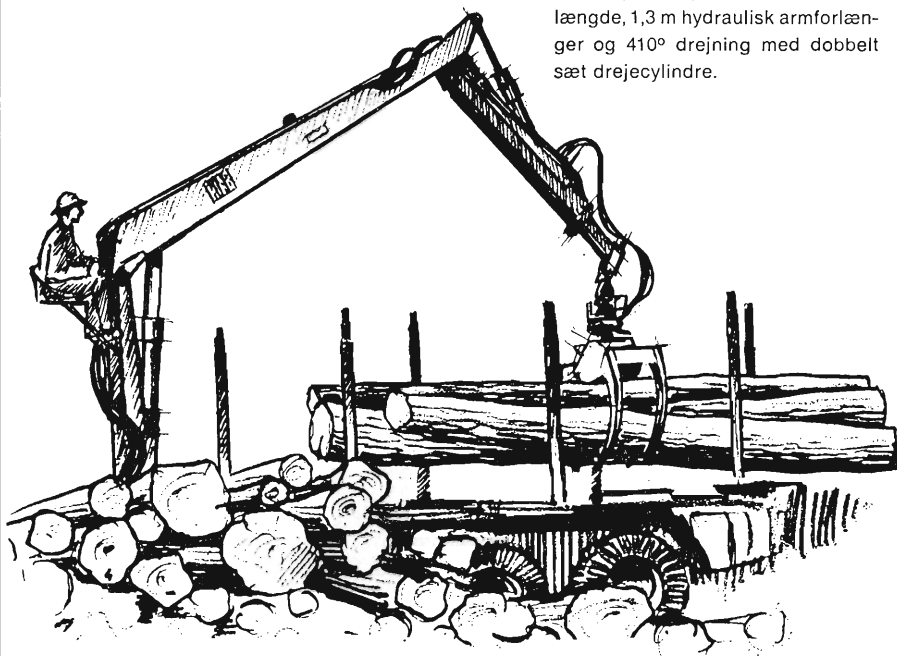
Alt skovrider- og skovfogedarbejde udføres.
Pris fuld adm. 90,- kr. pr. ha pr. år.

Skovrider Jørn Simony - (03) 79 61 28
Skovfoged Henry Hansen - (03) 79 12 96

HIAB 670

DEN NYE SKOVKRAN

Med kapacitet på 6 tm, 6,95 m arm-længde, 1,3 m hydraulisk armforlænger og 410° drejning med dobbelt sæt drejecylindre.

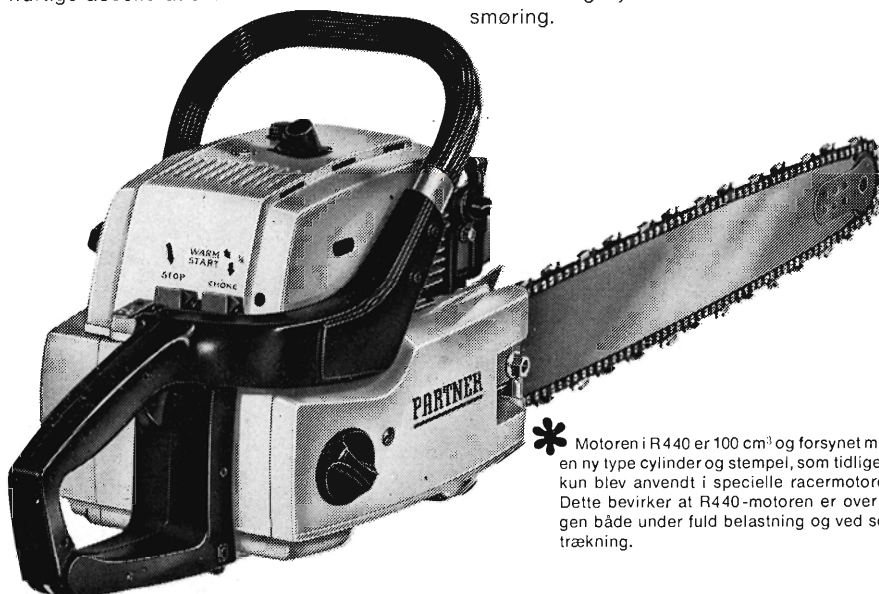
HIAB 670 er en hel ny konstruktion, hvor alle erfaringer fra verdens største kranfabrik er taget i betragtning. Et nyt kvalitetsprodukt om hvilket vore forhandlere gerne står til tjerneste med alle oplysninger.

- Humblebæk:** **HIAB-FOCO A/S Hovedkontor**
Bakkegårdsvej 308-310, 3050 Humlebæk
Telefon (03) 19 24 24
- Herlev:** **HIAB-FOCO A/S Salgsafd. og værksted**
Knapholm 8, 2730 Herlev
Telefon (02) 94 81 22
- Århus:** **HIAB-FOCO A/S**
Axel Gruhnsvej 6, 8270 Højbjerg
Telefon (06) 27 18 22
- Hælev:** **HIAB-FOCO A/S**
Afdelingen under opførelse
-
- Ålborg:** **ÅLBORG HYDRAULIC A/S**
9530 Støvring, telefon (08) 37 14 66
- Holstebro:** **HOLSTEBRO HYDRAULIC A/S**
Lemvigvej 9, 7500 Holstebro
Telefon (07) 42 63 66
- Randers:** **RANDERS HYDRAULIC A/S**
Nyholmsvej 15, Dronningborg,
8900 Randers, telefon (06) 43 14 66
-
- Paarup:** **MIDTJYSK HYDRAULIK A/S**
Paarup, 7442 Engsvang
Telefon (06) 86 52 22
- Esbjerg:** **ERLING CHRISTOFFERSEN ApS**
Morsøgade 13, 6700 Esbjerg
Telefon (05) 12 52 40
- Kolding:** **KOLDING HYDRAULIC ApS**
Industrivej 10, 6000 Kolding
Telefon (05) 52 86 18
-
- Odense:** **KNUD NYEGAARD A/S**
Elmelundsvej 14, 5200 Odense Vest
Telefon (09) 12 10 69

Partner motorsav med racermotor*

Partner R440 er en kraftig all-round motorsav som kombinerer den store maskines overlegne trækraft med den lille maskines hurtige acceleration.

Partner R440 har: nyt overdimensioneret kølesystem. Støvfvisende luftindtag. Afvibrerende håndtag. Varm-startanordning. Tyristor-tændingssystem. Automatisk kædesmøring.

* Motoren i R440 er 100 cm³ og forsynet med en ny type cylinder og stempel, som tidligere kun blev anvendt i specielle racermotorer. Dette bevirker at R440-motoren er overlegen både under fuld belastning og ved sejtrækning.

PARTNER R440

Forhandlere:

JYLLAND

Aarhus: A/S L. Hammerich & Co, Grønnegade 57, (06) 12 71 55.

Esbjerg: Sædning Plæneklipper service, Håndværkervej 9, Tlf. (05) 15 18 84.

Horsens: Horsens Værktøjsmagasin, Hede Nielsensvej 2, Tlf. (05) 62 62 11.

Nørresundby: Per Jørgensen, Thistedvej 100, Tlf. (08) 17 27 33.

Randers: Midtjysk Partnerservice, Haraldsvej 30, Tlf. (06) 42 17 77.

Ringkøbing: Smedegades Motorværksted, Tlf. (07) 32 09 92.

Silkeborg: Motorcentrum, Funder Vestervang 32, Tlf. (06) 85 13 10.

Vejle: Mikkel's Auto, Nr. Torv 2, Tlf. (05) 82 12 12.

Åbenrå: Sønderjysk Partnerservice, Posekær, Flensborgvej 86, Tlf. (04) 62 46 70.

FYN

Odense: Hansen & Kiilsholm, Bjerggade 24-26, Tlf. (09) 11 75 32.

BORNHOLM

Rønne: Scooter Centralen, Vimmelskæft 26, Tlf. (03) 95 21 76.

SJÆLLAND

Helsingør: Haveudstyr, v/Gerner Hansen, Tlf. (03) 29 42 85.

Herfølge: Leif Ebbe, Færøvej 2, Tlf. (03) 67 45 66.

Hillerød: Mekaniker Kaj Nielsen, Gadevang, Tlf. (03) 26 69 62.

Holme Ølstrup: Vepa, Toksværd, Tlf. (03) 76 22 82.

Kalundborg: A. Jensen Salg og Service Slagelsevej 78, Tlf. (03) 51 05 89.

Nykøbing F.: Vilh. Rasmussen, Gåbensvej 70, Kraghave, Tlf. (03) 85 11 09.

Slagelse: L. Ulrichs Isenkram, Smedegade 2, Tlf. (03) 52 00 01.

STORKØBENHAVN

København N: Firma H. P. Vangskov, Jagtvej 115, Tlf. (01) 72 TA 831.

Lynby: Johs. Fog A/S, Rolighedsvvej 19, Tlf. (01) 87 10 01.

Lynby: Lynby Frøhandel, Jernbanevej 2, Tlf. (01) 87 20 31.

Vedbæk: J. P. Andersen, Stationsvej 12, Tlf. (01) 89 11 04.

ATP

THORVALD PEDERSEN ODENSE A/S

Tlf.: (09) 12 88 88

Fionia

DANSK MØBELPLADE- & FINÉRFABRIK A/S

Tlf.: (09) 11 55 88

**Kævler
i alle træsorter
købes.**

Dansk stålgærde - effektiv indhegning

NKT

AKTIESELSKABET

NORDISKE KABEL- OG TRAADFABRIKER

Gl. Banegaardsvej 25 . 5500 Middelfart

Tlf. (09) 41 10 30

Personalia:

Skovrider *O. Marstrand Jørgensen* fylder 70 år den 18. februar.

Skovrider *A. Qvist*, tidl. Lilliendal skovdistrikt, fylder 90 år d. 20. febr.

Godsejer *Oluf von Lowzow* til Estruplund og Tørslevgård, MF, er pr. 1. januar 1976 udnævnt til hofjægermester.

Skovrider ved Det danske Hedeselskab *Svend Aage Christensen* er pr. 18. december 1975 udnævnt til Ridder af Dannebrogordenen.

Kammerherre, hofjægermester *Leon greve Moltke-Huitfeldt*, Glorup gods, er afgået ved døden i en alder af 77 år. Der vil komme en nekrolog i Dansk Skovforenings Tidsskrift over kammerherren.

40 kr. til garantifonden

Det er nu bestemt, at arbejdsgiverbidraget til Lønmodtagernes Garantifond for 1976 skal opkræves med 40 kr. pr. helårsbeskæftiget medarbejder, ligesom det var tilfældet for 1975.

Lønmodtagernes Garantifond udsender inden udgangen af januar et giroindbetalingskort til hver arbejdsgiver. Beløbet forfalder til betaling pr. 1. februar 1976 og skal være indbetalt senest 14. februar 1976. *BMR*

Abonnement på SKOVEN 1976

Prisen for et abonnement på SKOVEN er i år sat til 95 kr. incl. moms. Der vil som sidste år blive udsendt indbetalingskort til alle bladets abonnenter. Dette vil finde sted i februar. Vi beder vore abonnenter benytte disse girokort og henstiller, at indbetaling foretages snarligt efter modtagelsen af indbetalingskortet.

I den forbindelse skal det understreges, at medlemmer af Dansk Skovforening vederlagsfrit modtager et abonnement på såvel SKOVEN som DST. Årsabonnement for DST er 72,- kr. incl. moms.

I den forbindelse skal det oplyses, at personligt medlemsskab af Dansk Skovforening for 1976 koster 190,- kr., d.v.s. kun 23 kr. mere end abonnementet på de 2 tidsskrifter.

For medlemsdistrikter, der ønsker flere eksemplarer af SKOVEN til distriktets funktionærer og arbejdere findes en rabatordning. Prisen for disse særlige abonnenter er 75,- kr.

Distrikter, der allerede er tilsluttet rabatordningen, vil modtage særskilt faktura.

Andre interesserede bedes kontakte DS sekretariat. *mh*

SKOVEN

Månedsskrift udgivet af
DANSK SKOVFORENING
Vester Voldgade 86
1552 København V
Telf.: (01) 12 21 66*
Postgirokonto: 9001964

Redaktionsudvalg:

Hofjærgermester
I. Estrup
(formand)

Forstfuldmægtig
Steffen Jørgensen
Lektor, lic.agro,

Finn Helles
Skovrider
Aa. Marcus Pedersen
Skovrider
Ole Fog

Ansvarshavende redaktør:

Forstkandidat
Mikal Herløw
Dansk Skovforening

Annoncetegning:

Redaktør P. Hauberg
Dansk Skovforening

Abonnement:

Tegnes hos
Dansk Skovforening
Koster for 1976
kr. 95,- (incl. moms)

Medlemmer af Dansk Skovforening modtager et ekempl. af Skoven og Dansk Skovforenings Tidsskrift vederlagsfrit.

Stof til SKOVEN's februar nummer må indsendes inden 30. januar

Eftertryk med kildeangivelse tilladt.

Forsiden:

Vinterstemning.
Foto: Niels Juhl

Tryk:

Juëlsmindø Bogtryk
Telf.: (05) 69 30 94

JANUAR 1976

Som formand for Dansk Skovforening mødte jeg til kuren på Christiansborg den 6. januar og udtrykte overfor

HENDES MAJESTÆT DRONNINGEN

medlemmernes allerunderdanigste ønsker om et godt nytår.

Hendes Majestæt pålagde mig at bringe medlemmerne sin tak og hilsen med ønsket om alt godt i det nye år.

Iakob Estrup.

Politiske tiltag i 1976

Af hofjærgermester I. ESTRUP, formand for Dansk Skovforening.

Når foreningens medlemmer får dette første nummer af årgang 1976 ind ad døren, har vi allerede adskillige af det nye års dage bag os. Travle dage for mange af erhvervets udøvere. Arbejde med skatteopgørelser, lønopgørelser, moms og lageroptællinger samt mange andre ting har en tendens til særlig at samle sig sammen i årets første måned.

Hvad tør vi på godt og ondt vente os af det nye år? Jeg vil indskrænke mig til at nævne et par enkelte ting, som jeg med sikkerhed ved vil komme til at optage skovens folk i 1976.

Amtsgrundskatterne

Adskillige formænd for Skovforeningen har ved tidligere års generalforsamlinger med resignation måttet udtale, at man trods ihærdige anstrengelser for at få fjernet denne urimelige byrde på produktionen ikke var nået et skridt videre. Tilhørerne til årsberetningen var nærmest ved at trække på smilebåndet, når dette emne blev behandlet.

Nu ser det ud til at lysne. Folketinget

har til behandling flere lovforslag, som indebærer en ophævelse af den amtskommunale beskatning af produktionsjord, og det ser ud til, at der i Tinget kan samles et flertal derfor, så nu burde jo alle være glade og med forventning se frem til denne hårdt tiltrængte og højst rimelige lettelse i omkostningerne.

Men foreningens skovejende medlemmer bør næppe glæde sig endnu.

Et af disse lovforslag indeholder tilige bestemmelser om indførelsen af en såkaldt arealafgift. Skovforeningen må tage skarp afstand fra dette forslag. Afgiften skal efter forslaget pålignes al produktionsjord inden for jordbrugserhvervene, altså også skovene. Afgiftens størrelse skal fastsættes af landbrugsministeren, og man kan altså meget vel frygte, at den vil blive en større byrde end amtsgrundskatterne, som jo var undergivet en begrænsning. Det mest urimelige ved den foreslåede afgift er imidlertid set med skovbrugets øjne, at den først og fremmest skal anvendes til finansiering af foranstaltninger inden for landbruget og her specielt inden for den animalske produktion.

Skovforeningen har skriftligt protesteret mod det fremsatte forslag, som forekommer helt urimeligt. Vi vil i den kommende tid følge denne første protest op, og dersom vor protest ikke tages til følge da stille krav om, at også skovbruget får del i de opkrævede midler.

Arealafgiften er genstand for livlig debat, særlig inden for landbrugets kredse. Jeg vil gerne her opfordre landets skovejere til, dersom de bliver impliceret i denne debat, da at redegøre for skovbrugets specielle forhold og derved klargøre, at skovene må protestere kraftigt over for det fremsatte forslag.

Arealstatistik

Den sidste arealstatistik for landets skove beskrev situationen i 1965 og så dagens lys i januar 1968 og var så-

ledes allerede ved sin fremkomst stort set uanvendelig som følge af de store stormfald i 1967. Det har været et stort savn for erhvervet og særlig for Skovforeningen, at vi ikke har haft en pålidelig og up to date statistik som basis for blandt andet tilvækst- og hugstberegninger.

Hertil kommer, at statistikkens tal vil være overordentligt betydningsfulde i forbindelse med debatten omkring løvskovsproblematikken.

Foreningen ser derfor med glæde, at Danmarks Statistik har planlagt udarbejdelsen af en ny statistik, der tager udgangspunkt i 1975-situationen. Det må ligeledes hilses med glæde, at man ved den ny statistik vil søge at belyse særlig de små skoves forhold med større sikkerhed.

En helt nødvendig forudsætning for, at statistikken kan give os de korrekte

oplysninger, som vi ser frem til med forventning, er imidlertid, at alle, som bliver impliceret i fremskaffelse af de primære oplysninger til statistikken, gør sig den ulejlighed at udfylde spørgeskemaerne med rigtige tal.

Vi bliver bombarderet, særlig fra det offentlige, med skemaer, og man kan derfor ikke i almindelighed forvente nogen særlig velvilje ved besvarelse af spørgeskemaer, men jeg vil gerne her slutte med at understrege, at skal vi få en pålidelig statistik, hvad vi har stort behov for, da er det nødvendigt, at hver enkelt skovejere tager sig tid til at fremskaffe korrekte oplysninger om ejendommen, og at disse korrekte oplysninger anføres på korrekt måde i de af Danmarks Statistik udsendte spørgeskemaer. Skemaerne forventes udsendt i indeværende kvartal. Gør foreningen den tjeneste at tage vel imod dem!

SKOVADMINISTRATION

tilbydes

Skovrider Niels Aage
Vestergade 15
8860 Ulstrup
Tlf. (06) 46 38 13

E. Graven's Planteskole

Hansted, Egebjerg, 8700 Horsens
Tlf. (05) 65 00 46

Læ- og hækplanter samt planter
til vildtremiser m. v.

OPRENSNING AF GRØFTER OG VANDLØB

kan vi tilbyde os med specialmaskine, der for at udføre arbejdet kun kræver lidt plads; den er også velegnet i blødt terræn.

Nærmere oplysninger kan uden
forbindende indhentes hos

ENTRPR. BRDR. SVANEBJERG

Leestrup 4733 Tappernøje
Tlf. (03) 82 53 77 & 82 54 25

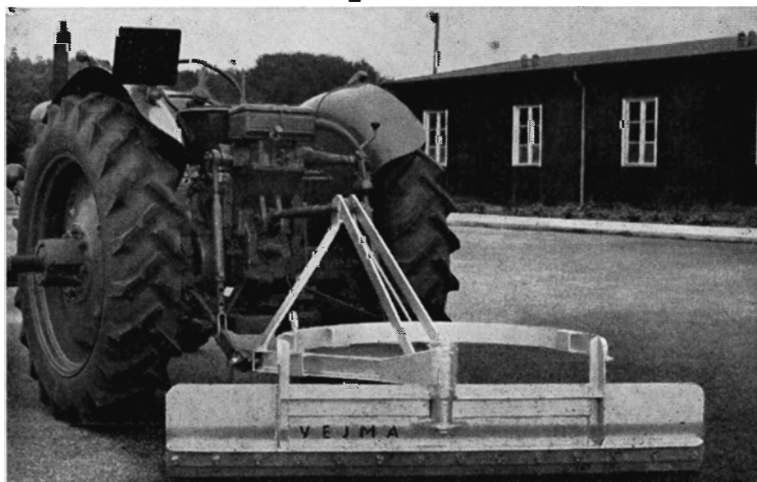
**Er der
problemer
med**

A/S Grindsted Imprægneringsanstalt

er køber af nåletræ til master

Grindsted tlf. (05) 32 08 55*

VEJMA planerblad

6 arbejdsstillinger

VEJMA

Vejen Maskinfabrik A/S . Tlf. (05) 36 07 77

„Et lille skovbrug i Skandinavien“

Af skovrider ERIK CHRISTIANSEN, Linaa Vesterskov.

Mogens Wenzers udmærkede leder i SKOVEN, december 1975, giver anledning til mange kommentarer - først den at bringe Mogens Wenzers ud af den vildfarelse, at skovbrugets praktikere ikke skulle være opmærksomme på, at dansk skovbrug befinder sig ved en korsvej og arbejder med de problemer, der er knyttet til de ændrede vilkår - det har tværtimod været min opfattelse, at *kun* praktikerne kendte problemerne og tog stilling til dem.

Jeg vil gerne kommentere to af de emner, som Mogens Wenzers artikel indeholder - de to emner er iøvrigt nøje forbundet.

1. Skoven og træindustrien (nåletræ)

Jeg er selv en absolut tilhænger af „det gamle system“ med initiativet hos skovejeren, kundepleje og levering til små, til den enkelte eller få skove traditionelt knyttede savværker og træindustrier. Det giver - som Mogens Wenzers ganske rigtig bemærker - skovejeren mulighed for prisdannelse og tilgodeser i det hele taget den, der såvel hvad angår skovdyrking som økonomi er den dygtigste. Man må vist desværre konstatere, at tiden er løbet fra denne driftsform, vi må søge andre driftsformer, der bedst muligt tilgodeser det traditionelle skovbrug.

De små savværker, der paradoksalt nok har klaret sig bedst i den nuværende økonomiske situation, kan ikke i længden overleve med deres i hovedsagen nedslidte og umoderne materiel.

De mellemstore savværker (der findes ingen store) drives ikke rationelt - man anvender råtræet efter den aktuelle købers færdigvarebehov, men bør derhen, at det enkelte træ anvendes netop til det formål, som dette træ egner sig til. Vi ødsler med råtræet - hvilket påvirker råtræpriserne - og råtræ vil på ikke ret langt sigt blive en mangelvare i lighed med olie m.m. Det er skovenes og træindustriens opgave at udnytte denne råvare bedst muligt - og det sker ikke for øjeblikket her i landet.

Det kan ikke være rigtigt, at man fortsat i skoven skal lave råtræet til halvfabrikata, d.v.s. tømmer, master, kassetræ, cellulosetræ, spånpladet m.m. Denne proces hører naturligt til

på savværket og vil ende der, som det iøvrigt sker i stigende grad verden over.

Som det er en del af SKOVEN's læsere bekendt, leveres der for øjeblikket store mængder råtræ til et svensk firma, SSSF (Södra Sveriges Skogsägarer Förbund) - iøvrigt imedens danske træindustrier ofrer mængder af energi på at hente næsten det tilsvarende træ i Tyskland. SSSF ejes 100 procent af 40.000 svenske bønder (2 mill. ha, årlig hugst 10 mill. m³), og selv om SSSF i forbindelse med Mogens Wenzers tanker må opfattes som en træindustri, er den dog således opbygget, at skovens folk har en afgørende indflydelse på hugst, prisdannelse m.v.

Vi er med vore ialt ca. 400.000 ha et lille skovbrug i Skandinavien, men selv om man er lille, behøver man ikke at være bagefter.

Jeg har selv fornylig deltaget i et helt igennem mislykket projekt (Jysk Træ K/S), der i nogen grad gik ud på at forsøge at lave et mini-SSSF. Projektet mislykkedes på grund af dårlig planlægning, K/S formen, dårlig ledelse m.v., men det er fortsat min opfattelse, at ideen er rigtig, og at den eneste vej bort fra det - også for mig skræmmende - industridominerede skovbrug er at søge et samarbejde skovbrug-træindustri således, at begges interesser tilgodeses bedst muligt. Træindustrien er måske naturligt nok ikke særlig samarbejdsvillig, skovbruget vist heller ikke (jvnf. O. Kring - Chr. E. Holck), men man må gøre sig klart, at muligheden for, at *begge* parter overlever er, at man må bort fra disse snævre, økonomisk egoistiske synspunkter og prøve at se lidt længere frem - og ikke mindst bør skovbruget kende sin besøgstid.

Der findes landet over meget store uudnyttede vedmassereserver, der ikke udnyttes på grund af for højt omkostningsniveau, manglende rationalisering indenfor skovbruget og manglende avanceret træindustri.

Det er muligt, at tiden ikke er - eller var - inde til oprettelse af et dansk mini-SSSF, både skovbruget og træindustrien er jo uendelig konservative i deres tankegang, men det er i alle tilfælde en vej frem til at gøre *begge* erhverv konkurrencedygtige og en mulighed for de mindre skove for at få et positivt dækningsbidrag i deres skovdrift.

2. Skovarbejderen og dennes aflønningsprincipper

Vi har i Danmark et antal skovarbejdere til rådighed - og tilgangen til faget er yderst begrænset. Ordet *skovarbejder* er i sig selv forkert, idet den dygtige skovarbejder i dag er en specialist, der udover det relativt enkle at skulle skove træerne skal kunne betjene kostbare maskiner, være pyn-tegrøntekspert m.m.

Det tager ca. 5 år at uddanne en kvalificeret skovarbejder, og jeg anser det for en helt afgørende opgave for skovbrugets organisationer at finde en mulighed for „uddannelse til skovarbejder“ - som en alm. håndværksmæssig uddannelse eller evt. gennem EFG - og derved skabe interesse for tilgang til faget.

Jeg er derfor helt uenig med Mogens Wenzers om mulighederne i „fastløn“. Den nuværende generation skovarbejdere accepterer måske fortsat akkordsystemet med deraf følgende ulighed i indkomst, men princippet forældes i takt med samfundets ændrede livsmønstre, der vil modarbejde enhver form for „akkordstress“.

De fleste skovarbejdere - og måske netop derfor er de skovarbejdere - er særdeles ansvarsbevidste mennesker, som man til enhver tid kan give et ansvar, og som man skylder fritagelse for det „akkordræs“, som enhver véd findes mange steder.

Fastlønssystemet giver efter min erfaring ro i skoven, en bedre skov og tilfredse medarbejdere, og jeg mener, at produktivtetsundersøgelser, (som de foretages) er temmelig interesseløse, alt det, de kun omhandler produktion af træ, men ikke beskæftiger sig med de afgørende ting, f.eks. om en skovarbejder holder 10-15 år længere - eller om skovens maskiner holder det længere - eller om pyntegrøntet måske bliver det dyrere (og det gør det) ved måske langsommere, men mere ansvarsbevidst pasning og klipning.

Disse „skovspecialister“ skal anvendes til at skove træerne og levere dem ved fast vej i skoven i hel længde - den videre forarbejdning af råtræet skal foregå på savværk og træindustri. Det er muligt, at det bliver vanskeligere at bedømme de enkelte effekters dækningsbidrag ved overgang til levering af træ i hel længde og ved overgang til fastløn - jeg må skam bekende, at det ikke interesserer mig synderligt.

Afgørende er kasseoverskud og økonomisk stabilitet for den samlede ejendom (ordet rentabilitet bør slettes i den forstlige ordbog), og det finder man nok ud af, endda med de arealstørrelser vi arbejder med her i landet.

Trämarknaden i Karlstad

Af VERNER SØRENSEN, Danske Skoves Handelskontor.

Dette arrangement afholdes af Värmlands savværksforening og fandt sted den 26. og 27. november.

Det er en meget gammel tradition, at sælgere og købere fra Värmlands skovbrug og Värmlands skovindustri samles i Karlstad i slutningen af november for at drøfte markedssituationen.

Tidligere indgik man ved disse møder aftaler om priserne og mængderne for den kommende sæson. Nu har møderne ændret karakter og behandler nu fortrinsvis markedsudsigterne for skåret trælast. Det er et arrangement, der savner sidestykke i Europa, og det søges af træfolk fra mange lande. Dette års arrangement havde to emner: Sveriges økonomi og markedsudsigterne for 1976.

Sverige har engelsk syge

Første emne blev behandlet på den måde, at den svenske handelsminister, *Kjell-Olof Feldt*, holdt et indledningsforedrag, og derefter var der paneldiskussion mellem ham og topfolk fra den svenske træindustri. Fra diskussionen kan nævnes, at Sverige i de seneste år er kommet til at lide af engelsk syge. Denne sygdom blev defineret med store lønforhøjelser, lav produktion, enorm omkostningsudvikling og stor låneoptagelse i udlandet. Omkostningsudviklingen i 1975 bliver på 22-23 %.

Den svenske stat har i det forløbne år ydet støtte til ophobning af færdigvarelager. Lagerstøtten er et tilskud på 20 % af færdigvarelagerets værdi og svarer stort set til lagerudgifterne (renter m.m.).

Efter loven ophører denne støtte med udgangen af 1975, men man forventede, at perioden ville blive forlænget til 30.6. 76.

Man regnede ikke med, at der ville komme noget enormt udbud af trælast i januar af den grund, da det kun var 25-30 % af savværkerne, der havde søgt om denne støtte, hvor-

imod spånplade- og celluloseindustrien har søgt i meget stor udstrækning. Under diskussionen kom det også frem, at savværkerne ikke skattemæssigt har lov til at afskrive på rodposterne, hvilket man talte om at få indført ret til.

Markedet i 1976

Til belysning af det andet emne, Markedsudsigterne for 1976, var sammensat et panel af repræsentanter fra 9 lande. Sverige for at redegøre for situationen på hjemmemarkedet. – Danmark, England, Frankrig, Holland, Spanien og Vesttyskland for at redegøre for situationen i aftagerlandene, samt Finland og Norge for at redegøre for situationen hos eksportlandene (konkurrenterne). Aftagerlandenes repræsentanter fik til opgave at tage stilling til følgende tre punkter, man ønskede belyst - *lagersituationen, forventet efterspørgsel og købspolitikken*, langsigtet, hånd i mund, køb eller afvente billige bud fra Østlande.

England

har endnu stort lager af snedkerifyr, men i bygningstømmer rækker lageret ikke til foråret. Grundpriserne er faldet i England, og der forventes en langsom forøgelse af forbruget, idet byggeriet i den private sektor vil gå op, mens det i den offentlige sektor vil være faldende. England er så fattig, at man må købe billigst muligt, og i øjeblikket får man russisk træ hjem til 10 £ under svensk pris, og man vil afvente russernes udbud i januar. Englænderne lurer også på canadierne, idet det forventes, at USA vil bygge forholdsvis lidt. Man regner ikke med, at canadierne vil producere til de nuværende lave priser, men hvis priserne stiger, forventer man, at de vil bygge sig ind på de europæiske markeder.

Holland

Lagrene er i løbet af 1975 blevet små, og selvom Holland også har dårlig

økonomi og arbejdsløshed, vil der være behov for større import af bygningstømmer i 1976 end i 1975. Man tror på prisstigninger i 1976, men større for snedkerivarer end for bygningstømmer.

Vesttyskland

Lagrene i Tyskland har i 1975 holdt sig nogenlunde konstant, ca. 1,6 mill. m³, med de største lagre i snedkerivarer, men det er også i dette land, der er mest opgang i efterspørgslen. Tyskland har selv produceret ca. 1 mill. m³ mindre i indeværende år, og hvordan situationen for bygningstømmer vil blive i det kommende år, er noget usikkert. Vesttyskland har i begyndelsen af 1970'erne forbygget sig i boliger, og det har givet eftervirkninger. I 1973 byggedes f. eks. 700.000 enheder, hvor der i 1975 kun byggedes 450.000 enheder, og faldet i énfamiliehuse har været næsten 4 gange så stort som faldet i flerfamiliehuse. Finansieringsmulighederne er imidlertid gode, og det kan nævnes, at det er blevet vældig moderne med paneler på væggene i stedet for tapet, så der er god efterspørgsel på gran til høvling. Også Tyskland tror på størst prisfremgang på snedkerivarer i 1976, hvorimod man forventer stor konkurrence på de ringere kvaliteter.

Frankrig

Lageret er mindsket i løbet af 1975, og i dag må det siges, at forbrugerne har små lagre, hvorimod nogle importører har store lagre af blåt fyr. Der forventes ret god aktivitet i byggeriet i det kommende år, men da køberne er blevet „syge” i nedgangstiden, og der forventes et hårdt socialistisk pres på at holde priserne nede og formindske fortjenstmarginalen, vil man nok også her vente og se de russiske udbud.

Spanien

Lagersituationen er den samme som i Frankrig, og visse gængse dimensioner er meget vanskelige at få, hvorfor der er et købsbehov for specifikationer. Efterspørgslen på bygningstømmer vil stige, da der er kommet vældig gang i villabyggeriet ved storbyerne, og der bliver pumpet 10,5 milliarder d. kr. ud i støtte til byggeriet i 1976-77. Man forventer at foretage købene kortsigtede, og den spanske repræsentant nævnte, at man i Spanien undrer sig over, når priserne er fordoblet på de sidste 3 år, at det så ikke er lønsomt at producere til disse priser.

Danmark

Danmark har ret stabile, men små lagre. Der findes ingen gamle, store

lagre mere. Der har i den sidste tid været et kolossalt behov, men måske er det slut om 5-6 måneder. Man har nærmest det indtryk, at der sættes byggeri igang i forhold til arbejdsløsdelen og ikke efter behovet.

Vi forventer også i den kommende tid at købe fra hånden i munden, da vi er usikre. Det er umuligt at indgå billige langsigtede aftaler. Vi kan også meget hurtigt hente træ hjem med bil.

I de sidste tre måneder har danskerne købt meget trælast i Finland og Rusland.

Sverige

Lagrene hos grossisterne i Sverige er mindre end sædvanligt. De er dog større i dag end for 2 måneder siden, og selvom priserne ventes at stige yderligere, vil indkøbene fortsat blive foretaget med forsigtighed.

Boligbyggeriet vil kunstigt forhøjes fra 50.000 enheder til 60.000 enheder, men nedgang i andet byggeri vil bevirke, at det samlede byggeri vil blive et par procent mindre. Hjemmemarkedet vil således nok kun konsumere 4 mill. m³, i stedet for de beregnede 4,5 mill. m³.

Finland

Forbruget indenlands i Finland er sunket med 15 %, men alligevel har man i dag kun et normallager, d v. s. af samme størrelse som i 1972. Der er dog en større del af lageret, der er udsolgt.

Finnerne tror, at køberlande i 1976 kun vil købe 1/5 mere, end de har købt i 1975, hvor købene jo som bekendt har været lave, da man i stor udstrækning har reduceret lagre i stedet for at købe.

Finland regner derfor med produktionsbegrænsning - også i 1976, og vil derfor i stedet anvende arbejdskraften til plejeforanstaltninger i skovene. - 1977 tror finnerne derimod bliver meget bedre, både afsætningsmæssigt og prisudviklingsmæssigt.

Norge

Norge sælger i øjeblikket væsentligst på hjemmemarkedet og bygger nu ca. 45.000 lejligheder om året. Med den ekspansive politik, der føres i Norge, ser man med fortrøstning på 1976.

Hovedkonklusion

Der vil være produktionsbegrænsning i første halvår både i Finland og i Sverige, og selvom der i Sverige ikke blev begrænsning af afsætningsmæssige grunde, ville der nok blive det alligevel på grund af for små råtrætilførsler.

Der ventes forsigtig købstendens i køberlandene. Priserne ventes at ville stige i 1976, dog mest i 2. halvår.

NÅLETRÆ

til bygningstømmer og master købes.

St. Hjøllund Savværk og Imprægneringsanstalt

Hjøllund . 7362 Hampen - Telefon (06) 86 91 00

Mandskabsvogne

udført efter godkendte tegninger af Direktoratet for statskovbruget, Det danske Hedeselskab samt Skovbrugets Arbejdsgiverforening.

HØRMANN HUSE a/s

Ballebygade 10-18,
8600 Silkeborg,
telefon 06 · 85 51 78

Produktion:

Dansk tømmer:
brædder og lægter.

Købes:

Nåletræ
til bygningstømmer.

I/S SKÆRBÆK SAVVÆRK

v/Chr. Dahl & Co. . 7400 Herning . Tlf. (07) 12 41 88

Kassetræ af nåletræ købes

ALDERSLYST SAVVÆRK OG | v/brødrene Møballe
SILKEBORG EMBALLAGEFABRIK | 8600 Silkeborg - Tlf. (06) 82 01 21

15.000 m³ bøgkævler kl. A-B-C-D

Købes årligt på Sjælland²-Lolland-Falster til markedspris.
Kontant betaling.

RYDE SAVVÆRK

Tlf. (03) 88 92 21*
4930 Maribo

Avispapirproduktion i Danmark?

Råstofkrisen skabte interesse for genbrug af papir. Papir fremstilles som bekendt på grundlag af fibermateriale - fortrinsvis træ, og da man må forvente, at skovens tilvækst ikke i længden kan holde trit med forbrugsudviklingen, må man også fra skovbrugets side hilse genbrugstanker velkomne.

En opgørelse i 1973 viste, at man her i landet genindsamlede ca. 22 % af det anvendte papir, og man stipulerede dengang, at en genindsamling på ca. 40 % ville være opnåelig.

I oktober 1974 nedsatte Miljøministeriet en arbejdsgruppe, som skulle undersøge mulighederne for forøget indsamling af gammelt papir og mulighederne for dette papirs genanvendelse. Udvalget barslede fornylig med en rapport „Returpapir”, der stærkt anbefaler forøget indsamling af affaldspapir, og der stilles diverse forslag til forøget genanvendelse af dette papir.

Et af forslagene omhandler bygning af en dansk avisfabrik med en årsproduktion på ca. 100.000 tons avisfabrikation skitserer man, at der kan anvendes 50 % gamle aviser, 15 % importeret cellulosemasse og 35 % træmasse. Træmassen tænkes produceret i Danmark på basis af dansk nåletræ, og det må formodes, at der til denne produktion vil medgå ca. 100.000 m³ nåletræ.

Tanken om en dansk avisfabrik er ikke ny. Initiativrige personer har med jævne mellemrum forsøgt at fremme planer af denne art, men fabrikken er aldrig blevet en realitet, fordi det ved nærmere kalkulation altid har vist sig umuligt at gennemføre en rentabel produktion på grundlag af de til rådighed værende råstofmængder.

Nærværende projekt lider ulykkeligt af samme mangel. Forslagsstillerens skitse mæssige beregninger viser, at produktionen i konkurrence med importeret avisfabrik i dag ville give et driftsunderskud på 450 kr. pr. ton eller 45 mill. kr. pr. år.

Rapporten konkluderer imidlertid, at en dansk avisfabrikproduktion vil medføre så store samfundsmæssige økonomiske fordele, at det vil være rimeligt, om staten yder det fornødne tilskud til avisfabrikens etablering og drift.

Rapporten har været genstand for nogen debat i dagspressen, og der hersker stor uenighed om det samfundsmæssigt økonomisk rigtige i at satse på en produktion, der på forhånd er dømt til at være urentabel.

Det danske skovbrug skal efter skitseplanen levere en del af råstoffet, og rent umiddelbart skulle planen om en ny råtrækunde tiltale skovbrugserhvervet. Der må imidlertid stilles et stort spørgsmålstegn ved lykken ved en råtrækunde, der ikke uden statsstøtte kan gennemføre en rentabel drift. Skovene vil næppe være tjent med at binde sig til leverancer til en sådan virksomhed. De råtræeffekter, der er tale om, er i forvejen stærkt efterspurgt, dels til den danske spånpladeindustri, dels til de store nordiske cellulosefabrikker. Noget taler naturligvis for, at vore sparsomme råstoffer bør forædles her i landet, men såfremt vi ikke er i stand til at gennemføre forædlingen på en forretningsmæssig basis, må eksport af råstoffet være det rigtige.

Det naturlige ville måske være at eksportere vore gamle aviser i uforarbejdet stand. I så tilfælde ville man opnå en valutaindtjening og undgå at hælde millioner i en urentabel avisfabrik.

Ole Fog.

Optimistisk markedsberetning vedr. opskåret nåletræ

Landbrugets priscentral, Oslo, der jævnlig udarbejder markedsoversigter og anden orientering vedr. skov og træindustri, bringer i sin årsoversigt for 1975 følgende meddelelse:

Uroligt internationalt trælastmarked.

På det internationale trælastmarked var forholdene i 1975 præget af svigtende efterspørgsel, prisfald, importørernes lagerreduktioner og producenterens produktionsbegrænsninger og lagerforøgelse. Efteråret 1975 ændrede afsætningsituationen sig noget, men markedet blev ikke stabilt. Ved årsskiftet 1975/76 var eksportpriserne på vej op fra bund-niveauet sommeren 1975. Producenterne regner med fortsat lav kapacitetsudnyttelse vinteren 1976 i forhold til kapacitetsudnyttelsen i 1974, men man påregner balance mellem udbud og efterspørgsel i løbet af 1976.

Der forventes prisstigninger, som fører priserne tilbage til top-niveauet fra efteråret 1974, og man frygter, at ringe tilførsel af råtræ i en del af de ledende veseuropæiske eksportlande vil skabe stærkere efterspørgselspres end ønskeligt.

Ole Fog.

Junckers Industrier

På en den 9.-1. 76 afholdt ekstraordinær generalforsamling i Junckers Industrier A/S er det besluttet at nedskrive selskabets aktiekapital med 12 mill. kr. fra 24 mill. kr. til 12 mill. kr. Nedskrivningen anvendes til dækning af underskud i regnskabsåret 1975, opstået som følge af de ekstraordinært dårlige vilkår inden for dansk boligbyggeri, samt de midlertidigt meget svage konjunkturer for den internationale cellulose- og papirindustri.

Det er herefter besluttet at udvide aktiekapitalen med 12 mill. kr. til 24 mill. kr., der fremkommer ved, at Københavns Handelsbank A/S og Finansieringsinstituttet for Industri og Håndværk A/S konverterer tilsammen 12 mill. kr. tilgodehavender til aktier.

Selskabets aktiekapital vil ved den ordinære generalforsamling i foråret 1976 blive foreslået øget med yderligere 6 mill. kr. til 30 mill. kr., som udbydes til tegning blandt råtræleverandører.

Generalforsamlingen har valgt følgende bestyrelse i selskabet:

Godsejer *Flemming Juncker.*

Dir., civilingeniør *Niels greve Brockenhuus-Schack.*

Højesteretssagfører *V. E. Brammer.*

Direktør *E. H. Klæbel.*

Landsretssagfører *Kristian Mogensen.*

Landsretssagfører *Svend Truelsen.*

Skovrider *H. C. Nissen.*

Medarbejderne har allerede tidligere indvalgt prokurist *K. Wörzner* og maskinarbejder *P. Schøn-Hansen* i bestyrelsen.

Godsejer *Flemming Juncker* har på grund af alder ønsket at udtræde af ledelsen fra den 1. januar 1976, men fortsætter indtil selskabets ordinære generalforsamling som formand for bestyrelsen.

Følgende har forladt bestyrelsen:

Fru *Jutta Juncker,*

direktør *J. Hooge,*

hofjægmester *J. baron Wedell-*

Neergaard og

professor *Carl Mar: Møller.*

Med rekonstruktionen er gennemført et generationsskifte i virksomheden og en forstærkning af selskabets kapitalforhold til gavn for virksomheden og dens forretningsforbindelser.

mh

Studierejse til Island

I anledning af Islands optagelse som medlem af Nordisk Skovunion arrangeres i perioden 25. juli – 1. august 1976 en studierejse til Island med emnet: »Valg af træarter og provenienser under ekstreme klimaforhold«. Ekskursionen arrangeres af Nordisk Skovunion med deltagere fra Norge, Sverige, Finland og Danmark. Deltagerantallet er på grund af transport- og indkvarteringsmæssige forhold i Island begrænset til ialt 48 personer plus evt. 12 personer, der kan deltage i gruppe- rejsen til Reykjavik, men ikke i den faglige ekskursion.

Rejseplan:

Afg. Kbhvn. (SK 430)	25.07.76	12.55
Ank. Oslo	25.07.76	13.55
Afg. Oslo (LL 509)	25.07.76	15.30
Ank. Reykjavik	25.07.76	16.50
		(lokal tid)
Afg. Reykjavik	01.08.76	09.20
		(lokal tid)
Ank. Oslo	01.08.76	11.20
Rundrejse i Island	25.-29.07.76 og 30.07.76	
Ophold i Reykjavik	30.07.76	

Rejsen til Island foregår samlet fra Oslo. Hjemrejsen kan udskydes uden udgift 1 måned fra afrejsedagen.

Pris:

Flyrejse Kbhvn.–Reykjavik T/R	1.652 kr.
Ophold i Island	2.015 kr.
	3.667 kr.

Prisen indbefatter transport, kost og logi i Island undtagen 3 måltider i Reykjavik. Prisen er beregnet ud fra et deltagerantal på 30–59 personer. Såfremt deltagerantallet kommer op på 60 personer, vil der blive givet en yderligere rabat på 389 kr. Rabat på 40 % på flyrejse til København (fra Jylland) vil kunne ydes, såfremt rejsen bestilles gennem samme rejsebureau og i forbindelse med videre flytransport til Island. Deltagere, der ikke skal med på faglig ekskursion, betaler kun flyrejsen, 1652 kr. (evt. 1263 kr. ved 60 deltagere), og må selv betale opholdet på Island.

Udvælgelse af deltagere

Såfremt ekskursionen bliver overtaget, vil nærmere retningslinier for udvælgelse blive fastlagt, formentlig således at aktive skovbrugere får fortrinsret. Ægtefæller kan deltage, såfremt der er plads.

Tilmelding

Sker til Nordisk Skovunions danske sekretariat, Skovstyrelsen, Strandvejen 863, 2930 Klampenborg, inden den 20. marts 1976. Det bedes opgivet, om man ønsker at deltage i hele ekskursionen eller kun transporten til Reykjavik. Sekretariatet vil tilmelde de danske deltagere samlet og sørge for fremsendelse af opkrævning af flybilletter.

Detaljeret program for ekskursionen kan fås ved telf. henvendelse til *J. C. Briand Petersen* (01) 63 11 66.

Det påregnes, at der udover studierejsen til Island i løbet af 1976 arrangeres 6-mands ekskursion til Finland.

Blågran, Island, plantet 1905, højeste træ 14,8 m. Foto: I. Kalkkinen.

**LAIGAARD TRAKTOR
SPIDSPLOV**

har særlig effektive ryddeegenskaber og kan modstå selv de hårdeste påvirkninger

Tekniske data:
 Plovens rømbredde 2,00 m
 Højde i spids 0,70 m
 Største vingehøjde 1,05 m
 Vægt 275 kg

LAIGAARD traktor-spidspløvs er fremstillet i solid, hel-svejet konstruktion og kan hurtigt, uden brug af værktøj, tilkobles traktorrammen. Med de vendbare stålskær (120x13mm), der muliggør stor nedslidning, er ploven særdeles økonomisk i drift. Traktorrammen er iverigt anvendelig til såvel fejmaskine m.v. og passer til ethvert traktormærke. Alle sneplove leveres med parallel-løft.

LAIGAARD
 FABRIK FOR VEJMASKINER
 HELSINGFORSGADE 6 · AARHUS N · TLF. (06) 16 24 44

**”nu har
DTE og Shell
klarlagt en del af
skovens problemer**

DANSK TRÆ-EKSPORT a/s er hovedforhandler af Shell kemikalier til skovbrug og planteskoler.

Gennem forsøg prøver vi stadig at finde nye og bedre produkter, samt at forbedre såvel ”gamle” produkter som materiel.

Kontakt os om råd og vejledning eller forlang vor sprøjteplan tilsendt.

Jylland, Fyn:
 Skovf. E. Henriksen
 Egevang 4
 8740 Brædstrup
 Tlf. (05) 75 15 02

Sjæll. Lolland-Falster:
 Skovf. Lauge Christensen
 Nyrupevej 51
 4350 Ugerløse
 Tlf. (03) 48 84 30

Salg: PLANTIMEX A/S
 6330-PADBORG. Tlf: (04) 67 13 82.

SI-noter:

Præstationsdata for skovning og transport

Som led i SI's publikationsrække – der belyser teknisk-økonomiske problemer – er der nu udsendt en publikation med ovennævnte titel.

Formålet med publikationen er at fremkomme med et materiale, der kan benyttes i forbindelse med arbejds- og driftplanlægning. Endvidere kan publikationen anvendes som retningsgivende ved metodevalg samt investerings- og mekaniseringsplanlægning. Publikationen indeholder en bearbejdet sammenstilling af tids- og metodestudiers resultater, som SI har lavet de senere år.

Carlsen-Langes Legatstiftelse har ydet økonomisk støtte til udgivelsen.

Publikationen kan rekvireres hos Skovteknisk Institut, Vester Voldgade 86, 1552 København V, 01 - 12 21 66. Pris excl. moms kr. 20,-.

Sikkerhedskurser

SI har afholdt 14 sikkerhedskurser for Skovstyrelsen. Formålet med kurserne var at give deltagerne grundlæggende viden om sikkerheds- og arbejdsmiljømæssige spørgsmål, som har særlig tilknytning til skovbrugserhvervet. Hovedvægten var lagt på den viden, som er nødvendig for sikkerhedsgruppernes daglige arbejde.

Kursusdeltagerne bestod af distrikternes administrative personale (skovridere, forstfuldmægtige, skovfogeder, skovfogedassistenter) samt de fungerende sikkerhedsrepræsentanter. De to kursusdages indhold blev formidlet gennem foredrag, diskussion og gruppearbejde. I de 14 kurser deltog i alt 325 personer.

DDT-forbudet i Sverige

DDT-forbudet i Sverige har fået nærmest katastrofale følger for skovbruget, viser en opgørelse fra 410 hugstflader i syd-Sverige.

Næsten 40 % af alle nåletræplanter er dræbt eller svært angrebne af snudebiller efter totalstopet for anvendelsen af DDT ved 1975-årets begyndelse. Halvdelen af de tilplantede hugstflader måtte efterplantes eller helt plantes om, og udgifterne til dette beregnes til 30 mill. kr.

Set på længere sigt betyder dette også, at alene fra de syv søndre len vil der fremtidig blive et fald i produktionen på omkring 1 mill. m³ om året, meddeler „Skogsägeren 12“, 1975.

PH.

Et billigt hegns-sætningsudstyr

På Frederiksværk-Tisvilde Statskovdistrikt har man inden for det sidste års tid udviklet et enkelt og billigt udstyr til hegnsætning.

Teknisk udstyr

Udstyret består af en pælinedrammer (lille rambuk) og en trådroller. Udstyret er udviklet til brug sammen med et bagmonteret Jobu Handy spil. Med mindre ændringer vil udstyret også kunne anvendes sammen med andre bagmonterede hurtigtgående spil samt liftmonterede spil med plan bagside. Pælinedrammeren består af et lodret stykke T-jern monteret på kævlebuen (pladen). Dette T-jern styrer slaghovedet under løft og slag. Slaghovedet trækkes op af spillet, idet wiren er ført op over en trisse øverst i T-jernet. Spillet aktiveres af traktorføreren stående ved siden af traktoren.

Præstationer

På Frederiksværk-Tisvilde distrikt anvendes kraftige egepæle (10–20 cm i diam.). På en afdrift efter gl. bøg blev brugt fra 15 til 30 slag pr. pæl til 60–75 cm dybde. Tidsforbruget til nedramning var 2–3 min. og incl. flytning ca. 4 min. pr. pæl. Det er en forudsætning, at pælene er spidsede.

Arbejdsmetode, nedramning

De spidsede pæle udkøres og aflæsses liggende i hegnslinien med spidsen, hvor pælen skal stå. Traktoren med nedrammeren kører nu hen over pælene og gør holdt med slaghovedet lige over pælespidsen. Traktorføreren stiger af, rejser pælen op og slår en kæde omkring pælen, så den bliver stående lodret. Herefter nedrammes pælen, kæden løsnes, og traktoren køres frem til næste pæl.

Trådudrulleren

Trådudrulleren er i princippet en bevægelig aksel, der er monteret i venstre side af traktoren på udsælbningspladen.

Akselen fældes bagud ned i vandret, og trådrollen skydes ind, hvorefter akselen rejses til lodret og fæstnes til traktoren med en forbindelsesstang.

Tråden rulles nu let ud og strammes op ved hjælp af en strammebjælke og spillet.

Til udrulning og sømning går arbejdet erfaringsmæssigt lettest med to mand.

Fordele

Udstyret medfører en betydelig lettelse i arbejdstyngden ved hegnsætning, idet gravearbejdet fjernes og trådudrulning og -stramning udføres ved hjælp af udstyret.

Egentlige studier er ikke udført, men det er distriktets og Institutets opfattelse, at anvendelse af dette udstyr vil sænke tidsforbruget til hegnsætning, og omkostningen vil være meget lig mere traditionelle metoder.

God idé

Udstyret er en god, enkel og billig hverdagsrationalisering, som vil kunne anvendes med fordel, selv ved mindre hegnsætningsopgaver.

Udstyret vil blive forsøgt sat i fabrication af Rudolf Kejlstrup, Hampen, hvis tilstrækkelig interesse registreres.

Fritz Møller,
Skovteknisk Institut.

SI-noter:

SI-medarbejder på u-landsjob

Forstkandidat *Niels Heding* er pr. 1.2. 1976 bevilget 2 års orlov for at kunne tage et arbejde som lektor i skovbrugets driftsteknik ved Dar Es Salaams Universitet i Tanzania.

Heding er ansat af det norske direktorat for udviklingshjælp, NORAD, der er modstykke til DANIDA.

Heding afløser finnen *Rikko Harlaa*, der efter at have bestridt stillingen i to år, nu er professor i Helsingfors.

Nordmændene satser energisk på at bistå de østafrikanske lande med at opbygge et rationelt skovbrug og en forbedret savværksdrift.

Ny medarbejder i SI

Pr. 12.1. 1976 er *Torben Mott-Poulsen*, der er forstkandidat fra 1975, antaget.

Torben Mott-Poulsen skal i første række varetage Hedings løbende ar-

bejdsopgaver, det vil sige undersøgelse af rumvægt, savværkstømmer og diverse NSR-arbejde.

Torben Mott-Poulsen har tidligere været ansat en kort periode på Skovbruksinstituttet hos professor *P. Moltesen*, og han har med legatstøtte gennemført en studierejse i Canada.

Ny grenknuser

Firmaet Gyro A/S i Skive har optaget forhandlingen af en fransk grenknuser »Nicolas«. Det første eksemplar her i landet er for nylig leveret til skov-entreprenør *Ole Sørensen*, Hinnerup.

Nicolas grenknuser er liftophængt og trækkes af kraftudtaget. Knuseren fås i flere størrelser, men den aktuelle på 105 cm's bredde kræver 60–70 HK på p.t.o., samtidig med at traktoren skal kunne køre mellem 0,3 og 1,5 km/time. Denne model vejer 840 kg.

Nicolas grenknuser er i princippet opbygget ligesom den kendte danske knuser fra Ugerløse, med løsthængende knive omkring gennemgående aksler. Den franske knuser er endvidere påmonteret et stativ til nedtrykning af stående træer, idet der med denne knuser køres baglæns første gang, hvor der med Ugerløse køres forlæns. Knuserne kan dog arbejde i begge køreretninger på liggende materiale.

Nicolas grenknuser synes at være meget robust og at udføre et udmærket arbejde på såvel stående som liggende træ.

Egentlige sammenlignende studier med andre knusere er ikke gennemført endnu, men Institutet håber senere at få mulighed herfor.

Simpelt fremslæbningsudstyr

Skoventreprenør *Erik Bille*, Lolland, har i forbindelse med sit TREND afkvistningsudstyr fremstillet et enkelt hjælpeudstyr til fremslæbning af fældede uafkvistede stammer i mellemaldrende granbevoksninger. Udstyret består i al sin enkelthed af en lille almindelig udsælbningsaks ophængt i en 2,5 til 4 m lang frembygning på en frontlæsser. Saksen kan åbnes fra førersædet ved hjælp af et wiretræk.

Idet traktorens forende køres ind i bevoksninger, kan saksen få fat i rodenden på stammer, hvor traktoren af den ene eller anden grund ikke kan komme til.

Ved at bakke med traktoren trækkes træet let og faktisk uden udsælbnings-skader ud af bevoksningen, så afkvistningen kan finde sted på stikspor eller uden for bevoksningen.

Udstyret kan ikke umiddelbart anvendes ved mere traditionel udsælbnings, men ideen er et godt eksempel på en lille hverdagsrationalisering, som måske kan give impulser andre steder.

Tilgroningsproblemer

Et svar på artiklen »Gengroning af kulturmark« i SKOVEN nr. 12 – 1975

Af skovrider BENT ENGBERG.

Under ovenstående titel refererer forstkandidat *H. Lillelund*, Skovbrugsinstituttet, forhandlingerne ved et nordisk symposium i Oslo i november 1975, som havde samlet ca. 60 deltagere, heraf en halv snes botanikere, økologer og skovbrugere fra Danmark. Emnet var den tilgroning eller forbuskning, som finder sted på opgivne agerjorder i Skandinavien, og som visse steder er et problem. I Sverige for eksempel, hvor man i forvejen har skov nok i landskabet, er over 1 million hektar tidligere betesmark og agerjord allerede forsvundet. Dette svarer omtrent til en fjerdedel af Danmarks areal. Ændringen i landskabet er så meget mere markant, som de tilgroede jorder navnlig findes langs med vejene, hvorfra forandringen falder stærkt i øjnene.

Reaktion

Intet under, at befolkningen reagerer imod denne udvikling og søger at opklare, om den kan og bør bekæmpes, dels af nationale og landskabsmæssige grunde, dels af hensyn til den globale

Mörtsjön malet i 1891.

fødevarer-situation. Som Lillelund skriver, kan det ikke undgå at støde, at disse store arealer tages ud af landbrugsproduktionen, blot fordi driften bliver privatøkonomisk urentabel. En nedsat svensk kommission har da også påpeget, at ca. 400.000 ha af disse arealer burde gøres til genstand for subsidieret landskabspleje ved hjælp af græsningsdyr, alene i dette land. Sandt er det, at noget smukkere landskabsbillede end de svenske »hagmarker« er vanskeligt at finde, fordi køerne pynter ved deres tilstedeværelse og ved at give landskabet en lys og åben, parkagtig karakter, der lader topografien, lys og skygge og de enkelte træer i beteshagen komme til deres ret. Desværre er driftsformen altså ikke rentabel.

Sverige contra Danmark

Skovdrift og græsning blev i Danmark effektivt adskilt i 1805, hvad der erhvervsmæssigt var en lykke for landet. Om problemet skriver professor Grön i 1933 følgende (Hvad nytte er skoven til? – s. 81):

»I andre europæiske lande har det været skovbrugets store ulykke, at man ikke har formået at trække en skarp skellinie mellem græsningsdrift og skovdrift. I Sverige klager således skovbrugets folk stærkt over de store vanskeligheder, det volder at få de såkaldte »Betesmarker« eller »Hagmarker« ind under en ordnet skovdrift. Det drejer sig om meget store arealer, hvorpå der findes spredt eller gruppevis trævækst med græs imellem. Landskabeligt set er dette såre skønt, men det giver ingen nævneværdig produktion og kun en mådelig græsning. Efter at det er blevet påvist, at man kan få et langt større udbytte af jorden ved at rydde en del helt for træer og lade en anden del blive til sluttet skov, er nogle jordejere frivilligt gået med til en sådan ordning, men den brede landbefolkning holder stædigt fast ved den traditionelle driftsform. Forkæmperne for det svenske skovbrugs udvikling sukker derfor også efter et lovpåbud om adskillelse af græsning og skovdrift, og de beklager, at Sverige i så henseende er mere end 100 år agterud for Danmark.«

I 1976 er forholdene i Sverige helt an-

Mörtsjön sommeren 1975.

Ændring

derledes end i 1933, navnlig med hensyn til den almindelige velstand, som nu gør det muligt at bevare hagmarkerne ved hjælp af statsmidler, i reglen ved forpagtninger eller tilskudsordninger, som kommer de resterende lokale landbrugere til gode og fungerer godt. Om systemet er stabilt, kan derimod være tvivlsomt, og indsatsen har kun berettigelse, så længe befolkningens foretrækker det traditionelle græsningslandskab fremfor det økologisk stabilere skovlandskab og er rede til at betale prisen derfor.

Personlig er jeg ikke i tvivl om, at urbaniseringen, som ved år 2000 påregnes at have anbragt 95 % af svenskerne i bysamfund, vil øge behovet for aktiv landskabspleje, selvom man måske kommer til at slå af på tallet 400.000 ha. Det åbne landskab er af umistelig værdi, særlig i et skovland som Sverige. Vi må prise os lykkelige over, at vi kun enkelte steder i Danmark har tilgroningsproblemet hængende over hovedet som en trussel af virkeligt omfang (eksempler: Rebildområdet og Paradisbakkerne på Bornholm), mens vi på den anden side må erkende, at i det små er landskabspleje ved hjælp af græssende dyr en ting, som kan have aktualitet på næsten ethvert skovdistrikt i forbindelse med lystskovsarealer og overdrev. At der er problemer i dette, fremgår bl. a. af Lillelunds referat, som omtaler 19 indlæg på højt videnskabeligt niveau om emnet; men at det på den anden side kan forstås umiddelbart af den jævne mand, fremgår af de her viste landskabsbilleder fra Mörtsjön tæt ved Stockholm, udvisende nøjagtig samme plet af Sveriges jord. Det ene billede er malet af Prins Eugen i 1891 og blandt hans berømteste værker, det andet er et fotografi, så at sige fra samme kvadratmeter, optaget i sommeren 1975.

Nordisk kursus i U-landsskovbrug

I foråret 1976 vil de fire nordiske højere skovbrugsuddannelser for fjerde gang afholde kursus i u-landsskovbrug. Deltagerne vil ved deltagelse i dette kursus opnå et sådant kendskab til skovene og de forhold og muligheder, som skovbruget har i de forskellige lande, at de er bedre egnede til at arbejde i u-landene inden for den forstlige sektor.

Kursus vil finde sted i dagene den 29. marts til den 9. april 1976 på fakultetet for land- og skovbrug ved universitetet i Helsingfors, og det er åbent primært for skovbrugsstuderende, men også forstkandidater fra de fire nordiske lande kan deltage. Man vil blive undervist i og deltage i gruppearbejder i fag som bl. a.:

Politiske mål i u-lande.

Skovbrugets sociale aspekter.

Skovtyper og træarter.

Planlægning af arealanvendelsen.

Jordbund i troperne.

Skovdyrkning i troperne.

Plantagedrift.

Hugst og transport.

Erosionsproblemer.

Skovindustri.

Administrative problemer m. v.

Undervisningen vil foregå på engelsk, og der vil efter hjemkomst fra kursus blive afholdt skriftlig eksamen på eksaminandens modersmål.

Man kan tilmelde sig kurset ved henvendelse til lektor, lic. agro. *Finn Helles*, Skovbrugsinstituttet, Thorvaldsensvej 57, 1871 København V. Tlf. (01) 35 17 88, lokal 2703 senest den 1. februar. *mh*

Litteratur:

Boligens vilde dyr

Mourier, H. og Winding, O.:

Vilde dyr i hus og hjem.

Gads Forlag, 224 sider,

pris heft. kr. 57,50, indb. kr. 69,00.

I serien Gads naturbøger, hvor tidligere er udkommet bl. a. den smukke og nyttige bog af forstander *Preben Bang* og *Preben Dahlstrøm* om Dyrespor, spor og sportegn efter pattedyr og fugle, er nu kommet ovennævnte bind forfattet af *Henri Mourier* og *Ove Winding*, begge ligeledes medarbejdere ved Statens Skadedyrlaboratorium.

Umiddelbart ville man måske ikke vente, at sådanne dyr havde større interesse for skovbrugets folk end for andre gemene mennesker, men bogen omtaler bl. a. mange træbukke, nogle barkbiller, endda nåletræs-nudebillen (*Hylobius*) m. fl. Den giver bestemmelsesnøgler for borehuller i træ og rum-

mer ialt ca. 45 sider om træskadedyr. Dertil meget andet godt så som dyr i stråtage, dyr som gnaver metal, dyr som stikker m. m. Alt er velillustreret, og teksten er værdifuld.

Et enkelt hjertesuk: også disse forfattere synes at have »opfundet« enkelte nye danske navne til dyr, som andesteds har andet dansk navn. Og der findes jo endda forsøg på at lave anerkendte nordiske lister.

Bogen kan varmt anbefales.

Broder Bejer-Petersen,
Zoologisk Institut.

Tl-kursus

Teknologisk Institut har udsendt „Kursusoversigt, forår 76“, hvori er sammenfattet de kurser, der foreløbig er kalenderfastlagt, eller som med kort varsel kan iværksættes i forårsæsonen.

Blandt kurserne kan nævnes: Træteknik, byggeteknik og virksomhedsledelse.

Nærmere oplysninger om de enkelte kursers indhold, deltagerantal m. v. fås ved henvendelse til Institutets ekspedition henholdsvis i Hagemannsgade 2, 1607 København V., tlf. (01) 15 87 60 lokal 333 eller på Gregersensvej, 2630 Tåstrup, (02) 99 66 11 lokal 333.

PH.

Biologisk bekæmpelse af skadedyr

Interessegruppen for biologisk bekæmpelse af skadedyr blev dannet ved et møde den 11. september 1975 på Zoologisk Institut, Den kgl. Veterinær- og Landbohøjskole.

Ved biologisk bekæmpelse af skadedyr forstås i snæver betydning anvendelse af skadedyrets parasitter, prædatorer (rovdyr) og patogener som forebyggelses- eller bekæmpelsesmidler. Interessegruppen omfatter imidlertid også personer som arbejder med insektbekæmpelse ved hjælp af andre alternative metoder til den gængse kemiske bekæmpelse. Det drejer sig i første række om udnyttelse af udviklingshæmmende stoffer (f. eks. juvenilhormoner) og signalstoffer (f. eks. seksuelle duftstoffer), men også forskere, som beskæftiger sig med indflydelsen af kemiske og kulturtekniske metoder på nyttefaunaen, kan være med i gruppen.

Formålene med gruppen er at stimulere arbejdet med disse metoder ved:

1) at bringe de udøvende forskere på området i nærmere kontakt med hinanden for at udbrede kendskabet til igangværende arbejder samt

at skabe en bedre koordinering af forskningen, hvor dette er formålstjenligt.

- 2) at tage initiativet til nye forskningsprojekter og at udgøre et forum for diskussion af sådanne projekter allerede i planlægningsfasen, uanset om initiativet til projekterne er udgået fra gruppen eller fra personer udenfor denne.
- 3) at formidle kontakter og udveksle informationer med udenlandske forskere, det være sig på nordisk, europæisk eller globalt plan.
- 4) at informere kredse, som arbejder mere perifert med biologisk bekæmpelse, eller som er interesseret i dette arbejdsområde, herunder personer, som er involveret i den praktiske anvendelse.
- 5) at medvirke til overfor offentligheden at udbrede kendskabet til de nævnte metoder og deres virkning ved foredrag, publikationer o. l.

Interessegruppen består for tiden af 21 personer, som blandt andet repræsenterer de igangværende danske projekter på området:

- a) Biologisk bekæmpelse af spindemider og mellus i agurk- og tomatvæksthuse ved hjælp af henholdsvis prædatorer og parasitter.
- b) Bekæmpelse af sommerfuglelarver med insektvirus.
- c) Bekæmpelse af kålfluer ved hjælp af parasitter og prædatorer.
- d) Anvendelse af signalstoffer, bl. a. mod æblevikleren og stuefluer.
- e) Anvendelse af udviklingshæmmende stoffer mod stikmyg og stuefluer.
- f) Insekticiders virkning på nyttefaunaen.
- g) Halmbrendingens indvirkning på nyttefaunaen.

De nuværende deltagere kommer fra følgende institutioner: Den kgl. Veterinær- og Landbohøjskoles zoologiske og plantepatologiske institutter, Københavns Universitets institut for almen zoologi, Statens planteavlslaboratorium, Statens plantepatologiske Forsøg, Statens plantetilsyn og Statens skadedyrlaboratorium.

Gruppen er alene åben for personer, som beskæftiger sig med biologisk bekæmpelse af skadedyr i ovennævnte betydning, enten som forskere, administratører af forskningsprojekter eller undervisere indenfor området.

Kontakt med gruppen kan ske gennem:

Lic. agro. Ole Zethner,

Zoologisk Institut,

Den kgl. Veterinær- og Landbohøjskole,

Bülowsvej 13, 1870 København V.

Tlf. (01) 35 17 88 - lokal 2397.

Den kgl. Veterinær- og Landbohøjskoles jubilæumsfond

Af Den kgl. Veterinær- og Landbohøjskoles jubilæumsfond er der et beløb, stort kr. 55.000,- til rådighed til uddeling i marts-april 1976.

Beløbet kan anvendes til løsning af opgaver, hvortil der ikke ad de almindelige kanaler kan ydes fornøden støtte, herunder igangsættelse af forskningsarbejder samt støtte til de studerende og deres arbejde. Til sidstnævnte formål skal mindst anvendes en trediedel af det rentebeløb, der er til rådighed til uddeling.

Fondets midler må ikke anvendes til formål, som det efter lovgivningen eller praksis normalt er statens sag at varetage. Renten af det af De samvirkende kvægavlsforeninger skænkede beløb kr. 25.000,- skal anvendes til støtte for kandidater, som ved studier i udlandet uddanner sig i kvægavl med henblik på virksomhed i dansk landbrug.

Ved ansøgning om støtte til igangsættelse af forskningsopgaver og lignende må det godtgøres over for jubilæumsfonden, at støtte til det pågældende formål ikke kan opnås fra fonds under staten.

Støtte til studerende til dækning af

studieudgifter ikke kan bevilges af jubilæumsfonden, ligesom der ikke ydes bevilling til studerende som stipendium eller støtte til hovedopgave m. v.

Ansøgninger om at komme i betragtning ved uddelingen affattes på ansøgningsblanketter, der udleveres på Den kgl. Veterinær- og Landbohøjskoles administration og indsendes *inden den 15. februar 1976* til jubilæumsfondens sekretær, Den kgl. Veterinær- og Landbohøjskole, Bülowvej 13, 1870 København V.

H. C. Aslyng
formand

/ A. Storm
sekretær

Juletræs-tyv

En sovjetborger, der - iflg. dagbladet Information - stjal to juletræer fra en offentlig park, har fået 30 måneders fængsel og en bøde på 1.150 kr.

Den unge mand havde allerede et juletræ hjemme.

Sovjetunionen har indført traditionen med pyntede juletræer til de ikke religiøse nytårsfester.

I Sovjet betragtes tyveri af offentlig ejendom som en alvorlig forbrydelse, og denne dom skal nok afskrække nogle potentielle juletræstyve.

mh

Til Nordisk Sav- & Finerværk A/S i Gadstrup søger vi leverandører af

Bøgekævler i klasserne
A, B og C.

**DALHOFF LARSEN
& HORNE MAN A/S**

4621 Gadstrup

Råtræindkøb - telf. (03) 39 02 66

Henning Petersen privat:
(03) 78 62 82

Langebæk Savværks produktionsapparat er flyttet til Nordisk Sav- & Finerværk A/S i Gadstrup, hvor det er opstillet i tilknytning til tidsvarende hovedsæve og tørrestuer.

Nørre Snede Tangen

Type UK II

Nørre Snede Tangen

type UK II

er udviklet til udkørsel af korttræ (løv og nål)

(1 m, 2 m, 2-3 m og 3 m)

på mindre skovejendomme eller som supplement til vogn- og kranudkørsel på større ejendomme.

Tangen kan monteres i liften på en almindelig landbrugs-traktor.

NØRGAARD ANDERSEN MASKINFABRIK Aps

8766 NØRRE SNEDE . DANMARK . TELEFON (05) 77 11 00*

Med Bilsoms nye høreværnshjelm beskyttes både hoved og hørelse!

Nu er der endelig kommet en beskyttelsehjelm som er specialfremstillet for den som behøver at beskytte både hoved og hørelse. Den nye Bilsomhjelm er direkte konstrueret som et produkt med hoved og høreværn i eet.

T-spor istedet for skruer.

Fastgørelsespunkterne er indstøbt i hjelmen som T-spor. Bøjlerne på ørekopperne har tilsvarende kile. Ørekopperne er dermed lette at på- og afmontere. Ingen huller eller iskruninger i hjelmen! Bilsomhjelmens ørekopper er aflastede når de er oplagt på hjelmkappen så tætningsringene ikke beskadiges. Ørekoppernes tryk mod øret er justerbart.

Ingen tagdryp.

Bilsomhjelm har en regnrende i hjelmkanten, så man er fri for dryp i nakken.

Behagelig bæreanordning.

Bæreanordningen er af polyester-armeret folie som er blød, bekvem og slidstærk. Ingen sømme. Svederemmen er foret med skumplast og har en behagelig velovriseret overflade. Nakkebåndet justeres med et borrebånd.

Sikre Bilsom-ørekopper.

Selve ørekopperne er matsorte og iøvrigt så gedigne og bekvemme som de velkendte Bilsom-ørekopper.

Hygiejne.

De foliebeklædte tætningsringe er fyldt med skumplast. Som på Bilsom-ørekopperne er tætningsringene og skumplastskiverne lette at udskifte. Også svederemmen kan let udskiftes. Hygiejn sæt kan købes hos sædvanlig Bilsom forhandler.

Effektiv stødabsorption.

Slagenergien optages af fire faktorer.

- Hjelmskallen af HD-polyeten.
 - Bæreanordningen af polyester-armeret folie.
 - Deformerbare plastkanter på hvilke den stålring hviler, som bæreanordningen er ophængt i. (Patentanmeldt)
 - Pudden af polystyrenskum ovenpå bæreanordningen.
- Faktorerne kan sammenlignes med en bilaffjedring med støddæmpere. De elastiske egenskaber modsvarer fjedrene, de deformerbare fungerer som støddæmpere.

God sidestivhed.

Stålringen som bæreanordningen er ophængt i, bidrager desuden til at give hjelmen en særdeles god sidestivhed.

Hurtigindstilling.

På bøjlen findes et fingergreb for indstilling af ørekoppen i højden.

Tilbehør.

Bilsomhjelm kan udstyres med forskellige typer af monterbart udstyr, såsom skærme, briller, beskyttelsesvisir m. m.

Opfylder alle bestemmelser.

Bilsomhjelm er fremstillet af HD-polyeten i farverne hvid, gul eller orange. Hjelmen opfylder normerne for klasse A og B og den hvide også klasse AV og BV. Selve hjelmen vejer kun 395 g. Bilsomhjelm er godkendt af SIS for nordisk mærkning.

Bilsom®

Bilsom International AB
H.J. Holst Vej 14, 2610 Rødovre, Tlf. 01/70 95 11

John Rolskov's Planteskole

Sdr. Vissing pr. 8740 Brædstrup
Telf. (05) 75 40 53

*Vi anbefaler os med alle arter
skovplanter i gode provenienser.*

Skovplantekulturene står under
Herkomstkontrollen med skovfrø og -planter.

Siden 1896

Hjortsø Planteskole

Svebølle - Telf. 03 - 49 30 20* og 03 - 49 30 40

Skov-, læ- og hækplanter. Forlang prislister. Planteskolen
er tilsluttet Herkomstkontrollen med skovfrø og -planter.

Forstplanteskolen, Verninge

Planteskolen er tilsluttet »Herkomstkontrollen med skovfrø og -planter«

Alle slags skovplanter tilbydes i prima kvalitet

Forlang prislister

Indehaver: **Ole van Tol**

Tlf. (09) 75 12 88

ASKETRÆ

TRÆVAREFABRIKKEN

SKOVHASTRUP

GRUNDLAGT 1895

4330 HVALSØ . TLF. (03) 40 80 33

Køber af alt asketræ i store og små
dimensioner. (Småkævler med
diameter ned til 25 cm har altid
interesse).

Danplanex

PLANTESKOLER A/S

RØDEKRO TELF. 04-66 29 33* DANMARK

Skovplanter

*i bedste provenienser
prima kvaliteter
et righoldigt sortiment
store og små partier.*

Skovfrøet leveres af Statsskovenes Planteavlstation. Planteskolerne og
salgskontoret er tilsluttet Herkomstkontrollen med skovfrø og -planter.
Vi giver Dem gerne et tilbud på Deres forbrug skriftligt eller ved besøg.

Bøge-, Ege-, Aske-, Birke-
og Grankævler købes.

A/S Kagerup Trævarefabrik

Kagerup Stationsvej 50
3200 Helsingør - Tlf. Helsingør 9

Hyllinge Savværk A/s

Tlf. (03) 74 40 64

RÆVESKIND

Vi afholder auktion over røde ræve-
skind samt andre vildtskind i
marts og april.

Sidste indlevering til marts-
auktionen den 25. februar

Der er stor efterspørgsel og
priser indtil 250,- kr. for
prima ræve.

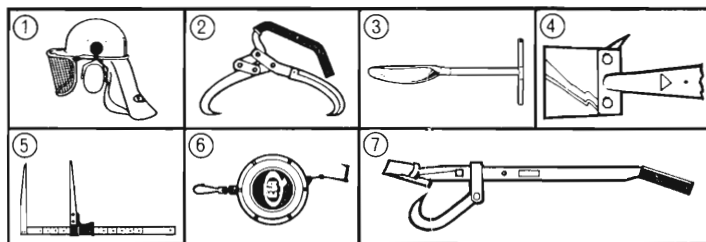
IFA-PELS ApS

Ejby Industrivej 28
2600 Glostrup
Telefon (02) 96 48 22

OREHOVED TRÆ- OG FINÉRINDUSTRI A/S

OREHOVED 4840 NØRRE ALSLEV · TLF. (03) 84 60 84

EIA-tilbehør gør skovarbejdet lettere.

- ① Alt-i-eeet-hjelm bestående af øjenværn, høreværn samt regnbeskytter monteret på hjelmen. Alle dele fås enkeltvis. Best. nr. 21 710
- ② Rullesaks. To værktøj i eet. Vendekrog og saks. Skede kan fås. Best. nr. 34 088
- ③ Plantebor model »Grønris«. Best. nr. 23 052
- ④ Barkspade med vendekrog. Udskiftelig klinge. Best. nr. 21 024
- ⑤ Klup, let model, skede kan fås. Best. nr. 21 082
- ⑥ Originalt selvoprullende EIA-båndmål 15 m, med patenteret udløsningskrog. Best. nr. 21 200
- ⑦ Fældejern med vendekrog, kraftig model. Best. nr. 21 068

EIA-skovværktøj fås hos motorsavforhandlere, skovværktøjsfirmaer, værktøjsmagasiner m. fl.

H. P. VANGSKOV

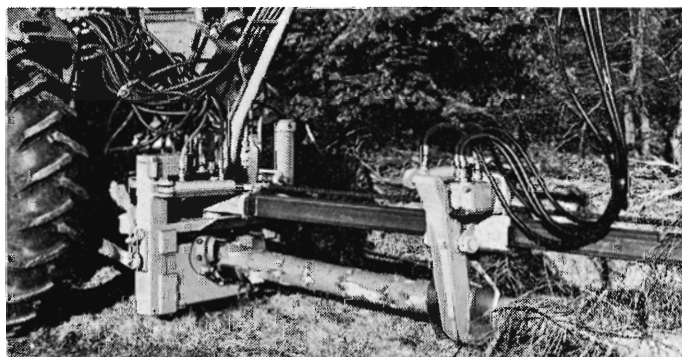
Jagtvej 115 · 2200 Kbh. N · Tlf. (01) TA 831

STRIPPER har flere fordele end den første „3-i-en'er“ ...

(- den både afkvister,
afkorter
og bunkelægger
i én arbejdsgang)

Maskinens maksimale kapacitet ligger på 90-100 træer pr. effektiv time.

Iflg. Skovteknisk Instituts tidsstudieprøver:

7 cm brysthøjdediameter 75 træer pr. time *)

10 cm brysthøjdediameter 60 træer pr. time

13 cm brysthøjdediameter 45 træer pr. time

*) effektiv tid + 30 % driftsteknisk tillægstid.

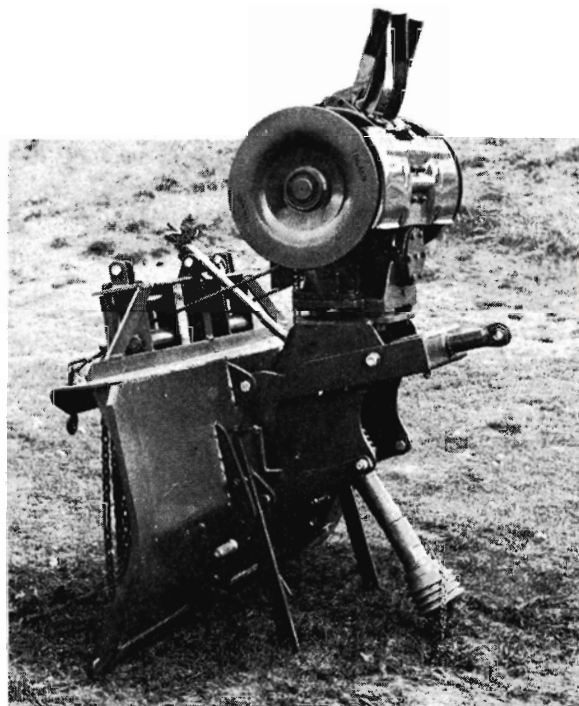
Midtjydsk Hydraulik ¹/₅

Pårup pr. 7442 Engesvang · Tlf. (06) 86 52 22

Som eneforhandler i Danmark for

Per Iglands Fabrikk A.s

præsenterer vi det liftmonterede IGLANDspil.

Ved sammenbygning af spil og et specielt konstrueret skjold til én enhed med justerbare støtteben, kan hele spillet let på- og afmonteres traktorens lift.

Man kan således i dag vælge den liftmonterede enhed eller som hidtil at have blot skjoldet i liften og selve spillet fast på traktoren, hvortil leveres konsoller til alle gængse mærker inklusive den nye M.B.-trac.

Alle hidtil leverede IGLANDspil kan anvendes sammen med det nye skjold.

Vi har lager af de bedste stålwirer, kæder og løbehandsker og anbefaler Dem at indhente tilbud, når De igen skal købe.

Skovmaskiner Langaa ApS

8870 Langå - tlf. (06) 46 14 11